

Stadsdeel	STRIJP 2
Beschrijving	

Handleiding Ecologische Snoei

1. Doel van ecologische snoei (waarde verhogend beheer)

Ecologische snoei is gericht op het in stand houden en bevorderen van biodiversiteit bij bomen, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid (Acceptabel risico). Bomen worden niet als objecten in de openbare ruimte gezien, maar als ecosysteemdragers. Ecologische elementen zoals holtes, dode takken, en rottend hout worden, waar mogelijk, behouden en gekoesterd.

2. Algemene uitgangspunten

- **Veiligheid voorop:** Ecologische waarden mogen *niet* ten koste gaan van de (verkeersveiligheid), gebruiksruimtes of infrastructurele functies.
- **Biodiversiteit bevorderen:** Behoud of creëer micro habitats zoals holtes, dode takken, schorsspleten en stamresten.
- **Omgevingsrisico:** Pas de ingreep aan op basis van boomsoort, locatie, en gebruiksdruk in de omgeving.

3. Ecologische elementen en richtlijnen

3.1 Afgestorven takken

- Behoud dood hout *indien* er geen valgevaar is richting wandelpaden, wegen, of bebouwing. (alle relevante gebruiksruimtes en of aanliggende terreindelen)
- Dode takken mogen blijven hangen boven:
 - Bosplantsoenen
 - Stedelijke bossen
 - Natuurzones zonder directe verblijfsfunctie
- Indien snoei nodig is:
 - Zaag op **stomp**, laat een stuk tak (20 cm tot 1 meter) staan afhankelijk van:
 - **Dikte:** Hoe dikker de tak, hoe langer en hoe groter het habitatpotentieel.
 - **Houtsoort:** Hardhoutsoorten (eik, es, kastanje) zijn duurzamer dan zachthout.
- **Let op:** Geen glad afgezaagde snoeiwonden. Ecologische snoei is ruw en functioneel, niet esthetisch. (splinters en spleten en grove uiteindes laten zitten)

3.2 Stamwonden, holtes en spleten

- **Behoud bestaande holtes**, tenzij er structureel gevaar is voor breuk of bezwijken.
- Niet 'opkuisen' van rottend of afgestorven hout zonder noodzaak.
- Snoei rond holtes met zorg; voorkom aantasting van het holteklimaat en habitatfunctie.

3.3 Afstervende of afgestorven bomen

- **Laat staan** als 'staande dode boom' in gebieden zonder publieksdruk of met voldoende afstand tot gebruiksruimte.
- Indien volledig verwijderen nodig is: overweeg het **creëren van "Eco-kathedraal"**:
 - Laat stam staan op ca. 2 – 6 meter hoogte.
 - Afhankelijk van soort en stabiliteit, eventueel verankeren of ringen.

4. Snoei boven gebruiksruimte

- **Gebruik valbereik-analyse:** Indien takken of delen mogelijk vallen binnen verblijfszones (parken, paden, tuinen), bepaal of takken binnen de verblijfszone kunnen vallen en grijp hier indien nodig op in.
- **Toelaatbare risicozones:**
 - Boven *bosplantsoenen* of *onverharde natuurpaden* kunnen meer risicovolle elementen behouden blijven.
 - Boven drukbezochte paden, fietsroutes of speelplekken: alleen ecologische snoei mogelijk bij 100% zeker uitsluiten van valgevaar.

Gebruik onderstaande afwegingsmatrix:

Beoordeling

Veiligheid en gevaarstelling

Beoordeling op basis van Gekwantificeerde risicobeoordeling van bomen (QTRA)

De beoordeling wordt onderverdeeld in 5 categorieën

- Onacceptabel risico
- Ontoelaatbaar risico
- Toelaatbaar risico (overweging op basis van belanghebbende)
- Acceptabel risico
- Aanvaard risico

Ten aanzien van:

Voetpaden, wegen, gebouwen, tuinen, erfafscheidingen, zicht belemmering (verkeersveiligheid), Schade aan straatmeubilair en openbare verlichting, mechanische gebreken, afgestorven takken, ziektes/ aantastingen.

Beoordelingsmatrix

		Kans op schade aan objecten en of derde.			
		Zeer laag	Laag	Middel	Hoog
Kans op bezwijken	Dreigend	Aanvaard	Acceptabel risico	Ontoelaatbaar risico	Onacceptabel risico
	Waarschijnlijk	Aanvaard	Aanvaard	Acceptabel risico	Ontoelaatbaar risico
	Mogelijk	Aanvaard	Aanvaard	Aanvaard	Acceptabel risico
	Onmogelijk	Aanvaard	Aanvaard	Aanvaard	Aanvaard

Drempelwaarde (kansberekening)	Beschrijving	Benodigde actie
>1/1 000	Onacceptabel risico Risico is te groot en wordt niet geaccepteerd.	Elimineer het risico
>1/1 000	Ontoelaatbaar risico (wanneer opgelegd aan anderen), risico's worden over het algemeen niet geaccepteerd.	Elimineer het risico Evalueer het risico
>1/10 000	Toelaatbaar risico (met overeenkomst). Risico's zijn te overzien en worden geaccepteerd door de gebruiker/eigenaar, afhankelijk van de omgeving en het gebruik hiervan.	Elimineer of beperk het risico, tenzij er een overeenkomst is met belanghebbende (Stakeholders) of bijvoorbeeld een bijzondere boom/object met monumentale status.
<1/10 000	Acceptabel risico (wanneer opgelegd aan anderen), 'zo laag als redelijkerwijze haalbaar is'	Beoordeel de kosten en baten voor het verlagen van het risico. Verlaag het risico alleen als er een significante verbetering optreedt tegen acceptabele kosten.
<1/1 000 000	Aanvaard risico Het risico is verwaarloosbaar.	Geen actie vereist